

N^o =

162.

SOBOTA.

10 Lipca 1820 r.

CZYLI

WIADOMOŚCI WOJENNE.

Treść. Wiadomości Kraiowe; Królestwo Polskie. Wiadomości Zagraniczne; Indyje Zachodnie. Rozmaitości.

WIADOMOŚCI KRAIOWE.

KRÓLESTWO POLSKIE.

z Warszawy 7 Lipca.

w Imieniu Najjaśniejszego
ALEXANDRA I.

CESARZA WSZECH ROSSYJ; KRÓLA POLSKIEGO.
&c. &c. &c.

XIAŻE NAMIESTNIK KRÓLEWSKI
w Radzie Stanu.

Cheąc zapobiedz nadużyciom jakie z niedostatku przepisów w rozciąganiu kar administracyjnych za niedopełnienie praw i urzędzeń rządowych wydarzać się mogą, a zarazem ściśle tychże praw i urzędzeń wykonywanie zapewnić; na przełożenie Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji, po wysłuchaniu zdania ogólnego zgromadzenia Rady Stanu, postanowiliśmy i stanowimy:

TYTUŁ I. *Przepisy ogólne.*

Artykuł 1. Każdy urzędnik winien natychmiast w całej rozciągłości wypełnić rozkaz przełożoney nad sobą władzy; a chociaż znajdując potrzebę uczynienia swoich uwag może takowe właściwey Kommissyi Rządowej przełożyć, iednak takowe przełożenie nie ma zatrzymywać w niczem wykonania danego rozkazu.

Art: 2. Rozkazy od Kommissyy Wojewódzkich i Kommissarzy Delegowanych wydowane powinny tylko wypływać z urzędzeń Kommissyy Rządowych, o urzędzenia zaś niedostające, a z miejscowej potrzeby wynikające, mogą Kommissye Wojewódzkie do Kommissyy Rządowych czynić swe przełożenia.

Art: 3. Urzędzenia Kommissyy Rządowych których wykonanie Kommissyom Wojewódkim i Kommissarzom Delegowanym będzie poleczone, mają być w Dziennikach Wojewódzkich drukowane dla ich ogłoszenia.

Art: 4. Kommissye Woiewódzkie i Kommissarze Delegowani do urzędzeń Kommissyy Rządowych nie mogą przydawać żadnych objaśnień, ani zmieniać ich przepisów lub zwalniać je albo zaostrzać, pod karą przepisaną w artykule 24 postanowienia naszego w dniu 3 Lutego 1816 roku wydanego.

Art: 5. Umieszczenie w Dzienniku Woiewódzkim urzędzeń Kommissyy Rządowych, lub ich w odpisie wierzytelnym zakomunikowanie, jest obowiązującym dla urzędników administracyjnych, i dla mieszkańców. Każdy mieszkaniec jest obowiązany mieć wiadomość o takowych urzędzeniach, i niewiadomością ich wymawiać się nie może.

Art: 6. Kary Administracyjne rozciągane być mogą iedyne na zasadach urzędzeń Kommissyy Rządowych; i tylko takie będą wybierane, iakie są przepisane niniejszem postanowieniem.

Art: 7. Eksekucya na mieszkańców niedopełniających przepisów prawa, lub urzędzeń rządowych, uskutecznią szczególniej będzie przez władzę mieyscową, to jest, w miastach przez urząd Muncypalny, w gminach wiejskich przez właściwego iey Wóytą.

Art 8. Kommissarz Delegowany winien jest udzielić pomoc urzędom mieyskim i Wóytom do zagnienia nieposłusznych prawu lub urzędzeniom rządowym mieszkańców, gdy o nią wezwany zostanie.

T Y T U Ł II.

O stopniowaniu kar administracyjnych.

Art: 9. Kommissye Rządowe wymierzać będą kary administracyjne na pierwsze z kolei władze pod ich zwierzchnictwem zostające; mogą je także wymierzyć na niższe władze nie trzymając się kolejnego porządku, gdy uznają potrzebę wydania rozkazu władzom niższym, zawiadomiwszy o tem bezpośrednio władzę przełożoną.

Art: 10. Kommissye Woiewódzkie rozciągnąć mogą karę na Kommissarzów Delegowanych i innych urzędników i officyalistów pod ich zwierzchnością będących, Kommissarze zaś Delegowani tylko na urzędy mieyskie i Wóytów, i tych officyalistów, którzy ich dozorowi są poruczeni.

Art: 11. Ażeby kary administracyjne prawnie zarządzone być mogły, każda władza, wydająca do podległych rozkazy, powinna:

a) wyrazić dokładnie, czego od podwładnego żąda.

b) wyrazić czas, w którym zalecenie iey ma być wykonane, a zastrzedz karę za niedopełnienie iego rozciągnąć się mającą.

c) kara ściągnioną być nie może, dopóki nie będzie przekonania, że wydany od niego rozkaz, w czasie przyzwoitym doszedł tego, komu wydanym został.

Art: 12. Począwszy od dnia 1 Września r. b. kary administracyjne nie inaczej ściągane będą, iak tylko za paletami drukowanemi, z ksiąg sznurowych wycinać się i stosownym stępem opatrzyć się mającemi, a to podług wzorów, iakie Kommissye Rządowe Spraw Wewnętrznych i Policyi, tudzież Przychodów i Skarbu zniostszy się z sobą przepiszą. Kommissye pomienione nakażą onych wydrukowanie i ostęplowanie, rozesła je władzom w czasie przyzwoitym, stosownie do uznanej potrzeby.

Art: 13. Palety do kar administracyjnych podzielone i ostęplowane będą na zł. pol. dwa pięć, dziesięć, piętnaście, dwadzieścia pięć, pięćdziesiąt, i sto.

Art. 14. Kary administracyjne do władz pod bezpośrednią zwierzchnością Kommissyy Rządowych zostających, będą przez nie wymierzane stopniowo na zł. pol. dwadzieścia pięć, pięćdziesiąt i sto. Kommissarze Delegowani i inni urzędnicy i officjaliści pod władzą Kommissyy Woiewódzkiej zostający ulegać będą karze zł: pol: dziesięć, piętnaście, dwadzieścia pięć i pięćdziesiąt. Urzędy zaś mieyskie, Wóyci, tudzież inni urzędnicy i officjaliści pod dozorem Kommissarzy Delegowanych będący, opłacać będą kary administracyjne, za pierwsze uchybienie terminu zł. pol. dwa, za drugie zł. pol. pięć, za trzecie zł. pol. dziesięć.

Art. 15. Gdyby najwyższa ilość kary poprzedzającym artykułem przepisanej i do władz zastosowanej nie skutkowała, natenczas zesłany będzie umocowany, który na koszt winnego na mieyscu dane urzędzenia i rozkazy wykona, i który pobierać będzie od urzędnika niedopełniającego danego sobie polecenia dyety i kosztu podróży, postanowieniem z dnia 2 Marca 1816 roku przepisane w podwoynej ilości.

Art. 16. W każdym razie władza przełożona uznawszy nagłość rzeczy i żadney zwłoki niecierpiącej, nie trzymając się stopniowego ściągania kar administracyjnych, może po pierwszym terminie uchybienia zesłać zaraz umocowanego na koszt uchybiającego.

Art. 7. Umocowany, niemający etatowey

pensyi, pobierać będzie podwójne dyety, zastosowane do pensyi roczney dwóch tysięcy zł. pol. według zacytowanego postanowienia naszego d. 2 Marca 1816 roku.

Art. 18. Kary administracyjne nie uwalniają od odpowiedzialności urzędnika, jeżeli z zaniedbania lub nadużycia jego wynikły szkody bądź rzeczy publiczney, bądź dla prywatnych osób, które on z własnego majątku i osoby wynagrodzić będzie obowiązany.

Art. 19. Palety na kary administracyjne do wszystkich Władz, wyiąwszy w mieyscu będących, i wyiąwszy urzędy gminne i Burmistrzów, przesyłane będą przez pocztę. Urzędnicy pocztowi stosownie do postanowienia naszego z dnia 8 Lipca 1817 r. zaliczać będą przypadającą za nie należytość, a urzędnicy, do których takowe zaadresowane zostaną, bez żadnego opóźnienia i sporu takowe wykupić, i koszta pocztowe zwrócić obowiązani zostaną. Władze wysyłające przez pocztę takowe palety, i otrzymujące od urzędników pocztowych stosowne zaliczenia, są w rękomyi tymże urzędnikom za zwrot takowych zaliczeń.

Art. 20. Urzędom mieyskim i Wóytom, tudzież urzędnikom mieyscowym wręczane będą palety przez posłańców i służ przy Kommissarzach Delegowanych lub innych władzach ustanowionych, za odebraniem których urzędnik winny oznaczoną paletem karę natychmiast zapłacić jest obowiązany.

Art. 21. Gdyby się zdarzyło, iż przez nieuwagę mieszkańców miast lub włościan Burmistrz albo Wóyt nie był w stanie uzupełnić w czasie sobie oznaczonym danego rozkazu, wtedy, lubo Burmistrz albo Wóyt karę paletem oznaczoną zaraz zapłacić jest obowiązany, iednakże za uniewinnieniem się przed właściwym Kommissarzem Delegowanym, może od winnych opóźnienia ponieść karę, za stosownym od Kommissarza Delegowanego upoważnieniem, i za uzyskaniem od niego stosowney pomocy, odebrać.

Art. 22. Posłańiec wręczający palet na karę administracyjną nic więcej od tego żądać niemoże, któremu palet wręczy, nad cenę stępla na palecie oznaczoną, a zatem nie może, wymagać ani żywności, ani furażu bo wynagrodzony będzie z funduszu exekutnego podług osobnego urzędzenia. Gdyby iednak posłańiec dłużey nad godzin dwanaście bawić musiał u exekwowanego dla zwłoki w opłacie kary administracyjney, exekwowany winien dać exekwującemu żywność dla niego i furaż dla konia.

Art. 23. Exekwujący pieniądze z kar administracyjnych zebrane składać będą za kwitami osobom utrzymującym kontrolę tychże kar w każdym biurze właściwey władzy.

T Y T U Ł III.

Zdawanie rachunków z kar administracyjnych.

Art. 24. Kommissye Rządowe Spraw Wewnętrznych i Policji, tudzież Przychodów i Skarbu zniósłszy się z sobą, przepiszą sposób i termin do zdawania rachunków z kar administracyjnych.

Art. 25. Zebrane z tych kar gotowizny wpływać będą do Skarbu publicznego i użyte zostaną na wynagrodzenie posłańców wysyłanych z paletami karnemi, tudzież na udokoleptowanie funduszów z kar exekucyjno-skarbowych, przeznaczonych na utrzymywanie powiększoney liczby Weteranów, dla strzeżenia kass publicznych i instytucyjowych, oraz strzeżenia i odprowadzania więźniów i włóczęgów; nakoniec, na zwiększenie liczby osób pracujących przy Kommissarzach Delegowanych, gdzie ich potrzeba uznana zostanie.

Wykonanie niniejszego postanowienia, które w dzienniku praw ma być umieszczone, wszystkim Kommissyom Rządowym, w czem do którey należy, polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady administracyjney dnia 21 Czerwca 1820.

(podpisano) ZAJĄCZEK.

Minister Spraw Wewnętrznych i Policji

(podpisano) T. Mostowski.

Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Brygady

(podpisano) Kossecki.

Zgodno z Oryginałem;

Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Brygady

(podpisano) Kossecki.

W zastępstwie Ministra Sprawiedliwości

Radca Stanu

M. Woźnicki.

W zastępstwie Sekretarza Jeneralnego

Sekretarz Prezydwalny

Antoni Podbielski.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

JNDYIE ZACHODNIE.

z O-ke, co na wyspie Haily, 14 Maia.

W części tej wyspy, pod rządem prezesa Boya będącey, zaszło było niedawno wcale

znaczące zamieszanie. Jenerał *Gomaz* był najpiarwszym w tym buncie dowodcą, i zapewne nader smutne dla prezesa byłyby nastąpiły skutki, gdyby go przyjaciele nieuwiadomili byli wczesnie. Natychmiast więc zebrał wszystkie swe woyska, uderzył na pomienionego Jenerała, rozproszył jego woysko i zniósł do szczytu. Sam Jenerał niewiadomo gdzie się podział. (Słychać że utonął) Prezes po odniesionem zwycięztwie wydał odezwę do ludu, zawiadamiając go o zupełnem uśmierzeniu buntu i powróconey spokojności. Z tem wszystkiem z pewnością twierdzić można, że niedługo ta wyspa będzie w pokoiu. Prezes *Boye* i przeciwnik jego *Krzysztaf* gotują się do straszney między sobą wojny. Woysko pierwszego z 25,000 żołnierza składające się porządnie iest ćwiczone. Oficerowie powiększey części francuzi niegdyś z woyska Napoleona, niecierpliwie czekają tylko znaku do wojny. *Boye* we wszystkiem ma przewagę nad *Krzysztofem*; nietylko bowiem woysko jego w większey utrzymuje się karności i lepiey iest ćwiczone; lecz nadto i skarb jego w nierównie lepszym iest stanie.

ROZMAITOŚCI.

Petycia Kupców Londyńskich parlamentowi podana.

(z *Dzielnika opozycyjnego.*)
Dokończenie.

Teraz właśnie nader iest ważnem, to wyjawienie powszechnego zdania, względem szkodliwych handlowi zasad, kiedy zagraniczni kupcy i rękodzielnicy domagają się u Rządów swoich aby zaprowadziły u siebie systema wyłączenia, i wystawiają Anglią, przeciw której wszystkie prawie zakazy wymierzone mieć chcą jako wzór do naśladowania, ponieważ Angliia podobnym idąc torem dostąpiła szczęścia. Gdyby tak było, niemyliliłby się zagraniczni fabrykańci. Machiny i kapitały, mówią oni, nadają wyższość płodom waszym, dla tego też zakazy i cła wysokie powinny nas z wami w tym względzie porównać: iak przeciwnie tańsza żywność mnieysza robotnika płaca, i nie tak ogromne podatki nam nad wami przynoszą pierwszeństwo; a wy przez zakazy wyłącz-

ności chcecie ie sztucznie zniweczyć. Nie można, skuteczniey uwiecznić nieprzyjaźni i zawiści między narodami, z handlu pochodzącą, iak przez przyjęcie z naszey strony, rozsądney i dla wszystkich równie dogodney polityki handlowey. Uważając rzecz całą pod względem dyplomatycznym, zgodzimy się nato, iż uchYLENIE, tego lub owego zakazu, nayıpierwszym iest środkiem pozyskania życzliwości obcych krajów iednakże ztąd niewynika, abyśmy przy urządzeniach ściśniających handel zewnętrny w tedy nawet pozostać mieli, gdyby się inne narody przy nich upierały. W ogólności mówiąc, nayliberalnieysze postępowanie w tey mierze, naylepiey zgadza się z zasadami zdrowey polityki, a iest oraz naykorzystnieyszem i naysprawiedliwszem. Z odstąpienia systematu naszego, i ta by ieszcze wielka wynikła korzyść, że zagraniczni fabrykańci niemogliby dłużej przytaczać przykładu Anglii, na poparcie szkodliwych wyłączających zasad, skoroby ie naród Angielski odrzucił. Krok takowy wieleby wpływał, na politykę stałego lądu. Petycia ninieysza ma iedynie na celu uchYLENIE tych ściśniających urządzeń, które nie stoją w ścisłym i bezpośrednim związku z dochodami skarbu. Dopóki naród ponosić będzie podatki dzisiany na nim ciężące, dopótd próżna byłaby mowa o zupełnem ceł zniesieniu, chyba gdyby się stosownieysze źródło dochodów znalazło; z tey przyczyny Petycia żąda zniesienia iedynie ustaw ściśniających handel a skarbowi wcale nieużytecznych podatków dowóz zagranicznych płodów tamuiących, niezmiernych ceł, które iuż to dla dobra skarbu, iuż też dla wyłączenia zagranicznych płodów ustanowione zostały.

Podpisani nayıpokorniey upraszają szanowney Izby, aby rzecz iey przełożoną pod rozwałę wzięła, i takich chwyciła się śrópków, któreby handlowi wolność, a wzrost i pomyslność bogactwu narodowemu zapewnić mogły.

Kurs Petersburski.

Dukat: hollend: nowy — rubli as: — 11 75. k.
Ditto — Ditto stary — Ditto — 11 30.—
Rubel srebrny — — Ditto — 3 75.—

W P E T E R S B U R G U.

w drukarni woienney Głównego Sztabu JEGO CESARSKIEY MCŚI.